

ዘይብቕዓት https://dev.hallo-aargau.ch/seite/nverwaltung/entries/s_content/90313-invaliditaet?site=tr

ብምክንያት ጥዕና ነዊሕ ጊዜ ክሰርሕ ዘይክእል ወይ ብከፊ ጥራይ ክሰርሕ ዝክእል ሰብ፡ ኣብ ፍሉይ ኩነታት ግምት ብምእታው ናይ ገንዘባዊ ሓገዝ ብመንገዲ ናይ ስራሕ ብቕዓት ዘይብሎም ሰባት ትካል ድሕነት (IV) ክረክብ ይክእል። IV ግን ገንዘብ ጥራይ ኣይኮነን ዝኸፍል። እንታይ ደኣ ነቲ ድሕነት/ውሕስነት ዘለዎ ሰብ፡ ናብ ናይ ስራሕ ዓለም እንደገና ንክእቱ ወይ ንክምለስ ይሕግዝ።

ድሕነት ናይ ስራሕ ዘይብቕዕ ምኻን

ናይ ስራሕ ብቕዓት ዘይብሎም ሰባት ትካል ድሕነት (IV) ሓደ ናይ መንግስታዊ ትካል ሓገዝ ኢዩ። መብዛሕትኦም ዓቕሚ-ኣዳም ዝበጽሑ ሰባት፡ ነዚ ወርሓዊ ክፍሊት ካብ ደምዞም ይሰላዕ። እዚ ክፍሊት ብቀጥታ ካብ ወርሓዊ ደምዞ ይውሰድ። ወሃቢ ስራሕ ከኣ ፍርቂ ይኸፍል። ነብሶም ክኢሎም ዝነብሩ ሰባት ወይ ስራሕ ዘይብሎም ኣብ ምምሕዳር ከባቢ ዝርከብ ጨንፈር ትካል ማሕበራዊ ድሕነት (Gemeindezweigstelle der Sozialversicherungsanstalt, SVA) ተመዝጊቦም ከመይ ጌሮም ክፍሊቶም ክኸፍሉ ከምዝግብኦም ክሓቱ ይኸእሉ።

ደገፍ ወይ ሓገዝ ብመንገዲ ናይ ንስራሕ ዘይብቕዕ ዝኾነ ዝሕግዝ ናይ ድሕነት ዋሕስ

ንናይ ካብ ስራሕ ብቕዓት ዝተኣልዩ ሰባት IV ዝገበር ሓገዝ ክወሃቡ መሰል ዘለዎም ሰባት፡ ብውሕዱ ሓደ ዓመት ካብ ስራሕ ብጥዕናዊ ምክንያት (ኣካላዊ ወይ ስነ ኣእምሮኣዊ) ደው ዝበሉ ወይ ብክፊል ጥራይ ክሰርሑ ዝክእሉ እዮም። IV ዝኸፍሎ ሓገዝ ብመልክዕ ጥርታ ኮይኑ ወርሓዊ ኢዩ። እዚ ግን እቲ ሰብ ብርኡይ ምክንያት ክሰርሕ ወይ ናብ ካልእ ንጥፈታት ክዋፈር ምስዘይክእል ጥራይ ኢዩ። IV ኣብዚ ኩነታት ሰባት ንዕኡም ዝሰማማዕን ዝኸፈለዎን ስራሕ ክረክቡ ይሕግዝ። ሓገዛት ብመንገዲ IV ካብ ናይ ምምሕዳር ከባቢ ወይ ማሕበራዊ ሓገዝ ትካላት ዝተሕቱ ክኸኑ ይግባእ።

ክፍሊት መመላእታ

ንመነጻብሪ ውሑድ ገንዘብ ጥራይ ብናይ ብቕዓት ጉድለት/ክሰርሑ ዘይክእሉ ሰባት IV ዝወሃቡ፡ ካብ ናይ መመላእታ ገንዘባዊ ሓገዝ (Ergänzungsleistungen) ክወሃቡ መሰላለዎም። እዚኦም ኣብ ጨንፈር ምምሕዳር ከባቢ ናይ ማሕበራዊ ድሕነት /ውሕስነት ክምዝገቡ ኣለዎም። ኣብዚ ንዕኡ ዝምልከት ሕግታት መን ክፍሊት መመላእታ ይግብእ፡ ብንጹር ተመዝጊቡ/ሰፊሩ ኣሎ። እዚ ገንዘባዊ መመላእታ ካብ ናይ ሰርሕታኛታት ደምዞ ዝምወል ኢዩ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክ ኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.konnichiwa-aargau.ch/ti/social-security/invalidity